

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

**PAŽYMA
DĖL RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS 2020 METŲ VEIKLOS ATASKAITOS
(TOLIAU - ATASKAITA)**

2021-05-18 Nr. NV-1041
Vilnius

Projekto rengėja – Ryšių reguliavimo tarnyba (RRT).

Projekto tikslas. Ataskaita pateikta vadovaujantis Elektroninių ryšių įstatymo 6 straipsnio 4 dalimi ir RRT nuostatų 28.11 papunkčiu. Joje yra pateikiami svarbiausi elektroninių ryšių rinkos plėtros pokyčiai ir RRT rezultatai pagal 3 veiklos sritis:

- 1. ryšių valdymas ir kontrolė;**
- 2. geležinkelių transporto rinkos reguliavimas;**
- 3. atlyginimo už registro objekto registravimą ir dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo priežiūra.**

Kartu pateikta ir RRT 2020 m. finansinė ataskaita.

Dabartinė situacija. Ataskaita rodo, kad Lietuvoje *per 2020 m. išaugo naudojimasis mobiliojo ryšio paslaugomis.*

Mobiliuoju ryšiu perduota 60 proc. daugiau duomenų nei 2019 m., o skambučių mobiliojo ryšio tinklais trukmė išaugo 16,6 proc.

COVID-19 pandemija 2020 m. lėmė ryškius pokyčius e. komercijos srityje, o kartu ir pašto sektoriuje, kuris yra esminė prekių pristatymo grandis. Augant elektroninės prekybos mastui, *54 proc. išaugo pašto siuntinių skaičius.* Tai augino ir pašto sektoriaus pajamas – per metus bendrosios pašto pajamos išaugo 12,1 proc.

Krovinių pervežimui svarbiame geležinkelių transporto sektoriuje 2020 m. *pervežtų krovinių kiekis sumažėjo 3,2 proc.* Dėl COVID-19 pandemijos sumažėjus keliavimo galimybėms, geležinkelių transportu 2020 m. buvo *pervežta beveik 40 proc. mažiau keleivių*, panašiai sumažėjo ir keleivinių traukinių eismas.

Projekto esmė. Ataskaitoje pateikti RRT 2020 metų strateginių veiklos tikslų efekto vertinimo kriterijai (praktiškai visi pasiekti) bei trumpai aprašyti esminiai jų vykdymo pokyčiai.

Ryšių valdymas ir kontrolė:

E-01-01 Namų ūkių, turinčių galimybę naudotis 30 Mb/s ir spartesnio duomenų perdavimo paslauga, teikiama naudojant belaidžio ryšio technologijas, dalis (proc. dalis nuo visų namų ūkių) – leidžia įvertinti didelės duomenų perdavimo spartos belaidžių radijo ryšio tinklų plėtrą Lietuvoje ir parodo šių tinklų prieinamumą visuomenei. Atsižvelgiant į tai, kad 2020 m. 5G diegimas Lietuvoje neprasidėjo, ryšio operatoriai sparčiau vykdė 4G tinklų plėtrą, koncentruodamiesi į bazinių stočių talpos didinimą, ir tai turėjo įtakos duomenų perdavimo spartos didėjimui.

Planuota reikšmė – 90 proc., pasiekta reikšmė – 93 proc.

Kriterijus įvykdytas 103,3 proc.

E-01-02 Aktyvių judriojo ryšio galutinių paslaugų gavėjų (skaičiuojant SIM kortelėmis), kurie naudojami duomenų perdavimo LTE tinklu paslaugomis, dalis (proc. nuo visų aktyvių judriojo ryšio galutinių paslaugų gavėjų, kurie naudojami duomenų perdavimo paslaugomis, neįskaitant M2M paslaugų gavėjų) – parodo RRT veiksmų efektyvumą, užtikrinant pažangių elektroninių ryšių paslaugų įperkumą ir leidžia RRT veiklą nukreipti į sritis, kurios padidintų paslaugų prieinamumą. Paslaugų gavėjų, naudojančių LTE ir spartesnį duomenų perdavimą užtikrinančias technologijas, skaičius augo 10,8 proc. (2020 m. vartotojų buvo 2,7 mln., 2019 m. – 2,4 mln.).

Planuota reikšmė – 77 proc., pasiekta reikšmė – 82,6 proc.

Kriterijus įvykdytas 107,3 proc.

E-01-03 Namų ūkių, besinaudojančių 30 Mb/s ir spartesne interneto prieiga, teikiama fiksuotojo ryšio technologijomis, dalis (proc. dalis nuo visų namų ūkių) – parodo, kaip diegiami naujos kartos interneto prieigos tinklai, kuriais būtų galima užtikrinti spartų interneto ryšį. Kriterijumi siekiama – užtikrinti geografiškai tolygią sparčiojo plačiajuosčio ryšio infrastruktūros plėtrą ir skatinti naudotis interneto prieigos paslaugomis, taip pat sudaryti sąlygas, kad iki 2020 m. 100 proc. namų ūkių turėtų galimybę prisijungti prie 30 Mb/s ir spartesnės interneto prieigos. Bendras plačiajuosčios interneto prieigos paslaugų gavėjų skaičius 2020 m., palyginti su 2019 m., išaugo 0,6 proc. ir siekė 796,8 tūkst. (2019 m. – 791,8 tūkst.). RRT prisidėjo prie Lietuvos skaitmeninės darbotvarkės tikslo siekimo, skatinant visuomenę naudotis interneto prieigos paslaugomis, teikiamomis fiksuoto ryšio technologijomis, o tai yra integrali tikslo sudedamoji dalis. Namų ūkių, besinaudojančių 30 Mb/s ir spartesne interneto prieiga, 2020 m. buvo 651 719 vnt. (2019 m. – 616 989 vnt.), namų ūkių 2020 m. buvo 1 311 779 vnt. (2019 m. – 1 350 326 vnt.).

Planuota reikšmė – 46 proc., pasiekta reikšmė – 48,3 proc.

Kriterijus įvykdytas 105,0 proc.

E-01-04 Pašto paslaugos rinkos augimas pagal pajamas (proc., palyginti su ankstesniais metais) – parodo, kaip kinta pašto paslaugos rinka, vertinant ją pagal pajamas. Kriterijumi siekiama skatinant skaidrią ir efektyvią konkurenciją pašto paslaugos rinkoje užtikrinti pašto paslaugos teikėjams galimybes skaidriomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis naudotis AB „Lietuvos paštas“ valdomu tinklu. Dėl COVID-19 pandemijos įtakos didėjo pašto paslaugų poreikis, gyventojai daugiausiai naudojo siuntinių siuntimo ir gavimo paslaugomis, gerėjant pašto paslaugų pasiekiamumui augo pašto sektoriaus pajamos. 2020 m., palyginti su 2019 m., pajamos augo 12,1 proc. ir siekė 214,2 mln. Eur (2019 m. – 191,1 mln. Eur). Lietuvos didžiuosiuose miestuose paštomatų tinklas augo 51,8 proc. (nuo 550 vnt. 2019 m. iki 835 vnt. 2020 m.), per 2020 m. įrengti 285 nauji paštomatai (2019 m. – 336 nauji paštomatai).

Planuota reikšmė – 8 proc., pasiekta reikšmė – 12,1 proc.

Kriterijus įvykdytas 151,3 proc.

E-01-05 Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų sudarytų kvalifikuotų elektroninio parašo sertifikatų skaičiaus augimas (proc., palyginti su ankstesniais metais) – parodo Lietuvos patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų sudarytų kvalifikuotų elektroninio parašo sertifikatų skaičiaus pokytį per metus. Bendras Lietuvos gyventojams sudarytų kvalifikuotų elektroninio parašo sertifikatų skaičius padidėjo 36,5 proc. (2019 m. – 1 555 048, 2020 m. – 2 122 822). 2020 m. 68,9 proc. visų Lietuvos gyventojams sudarytų kvalifikuotų elektroninio parašo sertifikatų sudarė Estijos bendrovė „SK ID Solutions“. Šios bendrovės su SIM kortelėmis ir Smart-ID programėle sudarytų sertifikatų skaičius padidėjo 66,7 proc. (2019 m. – 877 031, 2020 m. – 1 462 371).

Planuota reikšmė – +2%, pasiekta reikšmė – –2,6%.

Kriterijus nepasiekta. Rinkoje konkuruojant Lietuvos ir kitų ES šalių paslaugų teikėjams, Lietuvos teikėjų sudarytų kvalifikuotų elektroninio parašo sertifikatų skaičius sumažėjo 2,6 proc., nors bendras gyventojų naudojimas e. parašo sertifikatais ženkliai išaugo.

Geležinkelių transporto rinkos reguliavimas:

E-02-01 Geležinkelių transporto rinkos augimas pagal pervežtų krovinių kiekį (proc., palyginti su ankstesniais metais) – parodo geležinkelių transporto rinkos kitimą pagal pervežtų krovinių kiekį ir suteikia galimybę įvertinti geležin kelių transporto rinkos būklę ir tendencijas.

Planuota reikšmė – 1 proc., pasiekta reikšmė – –3,2 proc.

Kriterijus neįvykdytas dėl 2020 m. kilusios pasaulinės COVID-19 pandemijos sumažėjusio geležinkelių transportu pervežtų krovinių kiekio.

Atlyginimo už registro objekto registravimą ir dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo priežiūra:

E-03-01 Išvadų, pateiktų dėl atlyginimo už registro objekto registravimą ir dokumentų teikimą dydžių pagrįstumo sąnaudomis bei apskaičiavimo teisingumo, dalis (proc. nuo pateiktų

prašymų) – leidžia įvertinti RRT pateiktų išvadų dėl atlyginimo dydžių pagrįstumo sąnaudomis dalį, lyginant su bendrai pateiktų prašymų pateikti išvadą skaičiumi.

Parengta teigiama išvada dėl VĮ Registrų centro atlyginimo už registro objekto registravimą ir dokumentų teikimą dydžių pagrįstumo sąnaudomis bei apskaičiavimo teisingumo.

Planuota reikšmė – 100 proc., pasiekta reikšmė – 100,0 proc.

Kriterijus įvykdytas 100 proc.

2020 m. RRT 3 programoms finansuoti buvo numatyta 9 129 000 Eur, RRT pajamų įmokų planas buvo 7 741 000 Eur. ***Iš viso į valstybės biudžetą pervesta 7 366 829 Eur pajamų įmokų.***

2020 m. *Ryšių valdymo ir kontrolės programai* finansuoti buvo numatyta 8 760 000 Eur, programos pajamų įmokų planas buvo 7 601 000 Eur. ***Į valstybės biudžetą pervesta 7 203 929 mln. pajamų įmokų.***

2020 m. *Geležinkelių transporto rinkos reguliavimo programai* finansuoti buvo numatyta 140 000 Eur. ***Į valstybės biudžetą pervesta 162 892 Eur pajamų įmokų.***

2020 m. *Atlyginimo už registro objekto registravimą, dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo priežiūros programai* finansuoti iš valstybės biudžeto lėšų buvo numatyta 229 000 Eur. Ši programa yra finansuojama iš valstybės biudžeto, todėl jokių pajamų įmokų nėra.

Atitiktis Vyriausybės programos nuostatoms. Ataskaita tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome Ataskaitą svarstyti Vyriausybės pasitarime.

Vyresnioji patarėja

Sigita Panovienė